



Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 38/21
Luxembourg, 16. marec 2021

Sodbi v zadevah C-562/19 P
Komisija/Poljska in C-596/19 P Komisija/Madžarska

Poljski davek za maloprodajni sektor in madžarski davek na oglaševanje ne kršita prava Unije na področju državnih pomoči

Sodišče je zavrnilo pritožbi Komisije in potrdilo sodbi Splošnega sodišča

Poljska je z zakonom, ki je začel veljati 1. septembra 2016, uvedla davek za maloprodajni sektor. Davčna osnova tega davka je bil mesečni promet, ki ga je kateri koli trgovec na drobno ustvaril s prodajo blaga potrošnikom in ki je presegal znesek 17 milijonov poljskih zlotov (PLN) (približno štiri milijone EUR). Ta davek je imel dva razreda: davčna stopnja 0,8 % se je uporabljala za promet od 17 do 170 milijonov PLN, z davčno stopnjo 1,4 % pa je bil obdavčen del prometa, ki je presegal zadnjenavedeni znesek.

Po koncu formalnega postopka preiskave v zvezi s tem ukrepom, ki je bil začel s sklepom z dne 19. septembra 2016,¹ je Evropska komisija v sklepu z dne 30. junija 2017² zavzela stališče, da je ta progresivni davek državna pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgom in Poljski odredila odpravo vseh začasno zadržanih plačila iz naslova tega davka, z učinkom od datuma njegovega sprejetja.

Splošno sodišče Evropske unije, na katero se je Poljska obrnila, je s sodbo z dne 16. maja 2019,³ razglasilo ničnost, prvič, sklepa o začetku formalnega postopka preiskave, in drugič, negativnega sklepa, ki se nanaša na Poljsko. Presodilo je, da je Komisija napačno menila, da je bila posledica uvedbe progresivnega davka na promet, ustvarjen s prodajo blaga na drobno, selektivna prednost v korist podjetij, ki ustvarijo majhen promet, povezan s to dejavnostjo, in da glede sklepa o začetku formalnega postopka preiskave Komisija zadevnega davčnega ukrepa glede na podatke iz spisa ni mogla začasno opredeliti kot novo pomoč, ne da bi se oprla na obstoj legitimnih dvomov v zvezi s tem.

Madžarska pa je z zakonom, ki je začel veljati 15. avgusta 2014, uvedla progresivni davek na dohodke iz oglaševanja v tej državi članici. Ta davek, odmerjen od neto prometa izdajateljev oglasov (tiskani mediji, avdiovizualni mediji ali objavitelji oglasov na plakatih), ki poslujejo na Madžarskem, je najprej imel lestvico šestih progresivnih davčnih stopenj glede na promet, kasneje pa je bil prilagojen in zajema le dve davčni stopnji, v njegovem okviru pa za davčne zavezanke, katerih dobiček je bil pred obdavčitvijo za davčno leto 2013 enak nič ali negativen, obstaja možnost, da od svoje davčne osnove odbijejo 50 % izgub, prenesenih iz prejšnjih davčnih let.

Po koncu formalnega postopka preiskave v zvezi s tem ukrepom, ki je bil začel s sklepom z dne 12. marca 2015,⁴ je Komisija s sklepom z dne 4. novembra 2016⁵ ocenila, da je davčni ukrep, ki ga je sprejela Madžarska, tako zaradi svoje progresivne strukture kot zaradi možnosti odbitka

¹ Sklep z dne 19. septembra 2016 o državni pomoči SA.44351 (2016/C) (ex 2016/NN) – Poljski davek v maloprodajnem sektorju – Poziv k predložitvi pripomb na podlagi člena 108(2) [PDEU] (UL 2016, C 406, str. 76; v nadaljevanju: sklep o začetku).

² Sklep (EU) 2018/160 z dne 30. junija 2017 o državni pomoči SA.44351 (2016/C) (ex 2016/NN), ki jo je Poljska izvedla za davek za maloprodajni sektor (UL 2018, L 29, str. 38; v nadaljevanju: negativni sklep, ki se nanaša na Poljsko).

³ Sodba Splošnega sodišča z dne 16. maja 2019, Poljska/Komisija, [T-836/16 in T-624/17](#); glej tudi sporočilo za medije [št. 64/19](#).

⁴ Sklep z dne 12. marca 2015 o državni pomoči SA.39235 (2015/C) (ex 2015/NN) – Madžarska – Davek na oglaševanje – Poziv k predložitvi pripomb na podlagi člena 108(2) [PDEU] (UL 2015, C 136, str. 7).

⁵ Sklep Komisije (EU) 2017/329 z dne 4. novembra 2016 o ukrepu SA.39235 (2015/C) (ex 2015/NN), ki ga je Madžarska izvedla v zvezi z obdavčenjem prometa od oglaševanja (UL 2017, L 49, str. 36).

prenesenih izgub, ki jo zajema, državna pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgov in odredila takojšnjo in dejansko izterjavo izplačanih pomoči od njenih prejemnikov.

Splošno sodišče, na katero se je Madžarska obrnila, je s sodbo z dne 27. junija 2019⁶ zadnjenavedeni sklep razglasilo za ničen in presodilo, da je Komisija napačno štela, da zadevni davčni ukrep in mehanizem delne odbitnosti prenesenih izgub pomenita selektivni prednosti.

Veliki senat Sodišča je v dveh sodbah, razglašeni 16. marca 2021, zavrnilo pritožbi Komisije zoper izpodbijani sodbi. Komisija je v utemeljitev pritožb zlasti zatrjevala, da je Splošno sodišče kršilo člen 107(1) PDEU s tem, da je presodilo, da progresivnosti zadevnih dveh obdavčitev prometa ne vodi do selektivne prednosti.

Sodišče je v okviru zavrnitve očitkov Komisije v predmetnih sodbah za področje državnih pomoči ponovno potrdilo načelo, uveljavljeno na področju temeljnih svoboščin notranjega trga, in sicer, da **so v sedanjem stanju harmonizacije davčnega prava Unije države članice proste glede vzpostavitve sistema obdavčitve, ki se jim zdi najprimernejši, tako da uporaba progresivne obdavčitve, katere osnova je promet, spada v prosto presojo vsake države članice**,⁷ pod pogojem, da konstitutivne značilnosti zadevnega ukrepa ne razkrijejo nobenega očitno diskriminatornega elementa.

Presoja Sodišča

Sodišče je najprej opozorilo, da za namen opredelitve splošnega ukrepa za „državno pomoč“ v smislu člena 107(1) PDEU pogoj glede selektivnosti prednosti, ki jo zagotavlja zadevni ukrep, nalaga ugotovitev, ali je ta ukrep tak, da daje prednost „posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga“ v primerjavi z drugimi, ki so glede na cilj, ki se uresničuje z zadevno ureditvijo, v primerljivem dejanskem in pravnem položaju ter so tako deležni drugačnega obravnavanja, ki ga je v bistvu mogoče opredeliti kot diskriminacijo. Natančneje, kadar gre za nacionalni davčni ukrep, mora Komisija po tem, ko opredeli referenčni sistem oziroma „običajno“ davčno ureditev, ki se uporablja v zadevni državi članici, dokazati, da zadevni davčni ukrep odstopa od tega referenčnega sistema, ker uvaja razlikovanje med subjekti, ki so glede na cilj, ki se uresničuje s tem sistemom, v primerljivem dejanskem in pravnem položaju in ni utemeljen glede na naravo ali sistematiko zadevnega sistema.

Glede na te preudarke je Sodišče najprej preizkusilo ali je v obravnavanih primerih Splošno sodišče pravilno v bistvu razsodilo, da Komisija ni dokazala, da je posledica progresivnosti zadevnih davčnih ukrepov dodelitev selektivne prednosti „posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga“. V zvezi s tem je Sodišče potrdilo analizo Splošnega sodišča, da je progresivnost davčnih stopenj, določenih v okviru zadevnih dveh davčnih ukrepov, sestavni del referenčnega sistema, glede na katerega je treba presoditi, ali je bil obstoj selektivne prednosti dokazan.

Ob upoštevanju davčne avtonomije, priznane državam članica zunaj področij, ki so bila predmet harmonizacije v pravu Unije, so namreč te proste glede vzpostavitve sistema obdavčitve, ki se jim zdi najprimernejši, tako da po potrebi sprejmejo progresivno obdavčitev. Natančneje, pravo Unije na področju državnih pomoči načeloma ne nasprotuje temu, da se države članice odločijo za progresivne davčne stopnje, namenjene upoštevanju prispevne sposobnosti davčnih zavezancev, ravno tako pa državam članicam ne nalaga obveznosti, da uporabo progresivnih stopenj omejijo le na obdavčitve, katerih osnova je dobiček, z izključitvijo tistih, katerih osnova je promet.

V teh okoliščinah konstitutivne značilnosti davka, med katere spadajo progresivne davčne stopnje, načeloma tvorijo referenčni sistem ali „običajno“ davčno ureditev za namene analize pogoja

⁶ Sodba Splošnega sodišča z dne 27. junija 2019, Madžarska/Komisija, [T-20/17](#); glej tudi sporočilo za medije [št. 84/19](#) (v nadaljevanju: skupaj s prej navedeno sodbo Poljska/Komisija: izpodbijani sodbi).

⁷ Glej v tem smislu zlasti sodbi z dne 3. marca 2020, Vodafone Magyarorszá, [C-75/18](#), točka 49, in z dne 3. marca 2020, Tesco-Global Áruházak, [C-323/18](#), točka 69 (glej tudi sporočilo za medije [št. 20/20](#)) ter, na področju državnih pomoči, sodbo z dne 26. aprila 2018, ANGED, [C-233/16](#), točka 50 (glej tudi sporočilo za medije [št. 57/18](#)).

selektivnosti. Komisija je tista, ki mora po potrebi dokazati, da so bile značilnosti nacionalnega davčnega ukrepa zasnovane očitno diskriminatorno, tako da jih je treba izključiti iz referenčnega sistema, kar lahko med drugim razkrije izbiro meril obdavčitve, ki glede na cilj tega ukrepa, ni dosledna. V zvezi s tem pa Sodišče v obravnavanih primerih ugotavlja, **da Komisija ni dokazala, da so bile značilnosti ukrepov, ki sta ju sprejela poljski oziroma madžarski zakonodajalec, zasnovane očitno diskriminatorno**, z namenom obida zahtev, ki izhajajo iz prava Unije na področju državnih pomoči. V teh okoliščinah je torej Splošno sodišče v izpodbijanih sodbah pravilno presodilo, da se je Komisija napačno oprla na nepopoln in fiktiven referenčni sistem s tem, da je ocenila, da progresivna lestvica zadevnih dveh davčnih ukrepov ni bila del referenčnega sistema, glede na katerega je bilo treba presojeti selektivnost teh dveh ukrepov.

V zadevi (C-562/19 P), ki se je nanašala na davek za maloprodajni sektor, ki ga je uvedla Poljska, je Sodišče nato preizkusilo razloge, na katere se je Splošno sodišče oprlo za to, da je za ničlen razglasilo tudi sklep o začetku formalnega postopka preiskave v zvezi z davčnim ukrepom, ki ga je sprejela ta država članica. V konkretnem primeru je Splošno sodišče v bistvu presodilo, da je Komisija začasno opredelitev zadevnega davčnega ukrepa za novo pomoč oprla na očitno napačno analizo tega ukrepa, ki zato ni bila primerna za to, da bi pravno zadostno utemeljila obstoj legitimnih dvomov v zvezi z opredelitvijo tega ukrepa za novo pomoč. V zvezi s tem je Sodišče opozorilo, da mora sodišče Unije pri nadzoru nad veljavnostjo takega sklepa o začetku formalnega postopka preiskave opraviti le omejen nadzor nad presojo, ki jo je Komisija podala v zvezi z opredelitvijo ukrepa za „državno pomoč“ v smislu člena 107(1) PDEU. Sodišče pa je ugotovilo, da se je Splošno sodišče z odločitvijo, ki jo je podalo, zadovoljilo s tem, da je nad začasno opredelitvijo za državno pomoč, ki jo je Komisija podala v sklepu o začetku formalnega postopka preiskave, izvajalo nadzor nad očitno napako pri presoji in v zvezi s tem poudarilo, da tega sklepa nikakor ni razglasilo za ničnega na podlagi zgolj ponovitve razlogov, iz katerih je negativni sklep, ki se nanaša na Poljsko, razglasilo za ničnega. Zato je **Sodišče zavrnilo pritožbene razloge zoper sodbo Splošnega sodišča v delu, v katerem sta bila z njo sklep o začetku formalnega postopka preiskave in odredba o začasnem zadržanju, ki ga dopolnjuje, razglašena za nična**.

Nazadnje, **v zadevi (C-596/19 P), ki se je nanašala na davek na oglaševanje, uveden na Madžarskem**, je Sodišče presodilo, da Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava, ko je ocenilo, da prehodni mehanizem delne odbitnosti prenesenih izgub ni vodil do selektivne prednosti. Vzpostavitev prehodnega ukrepa, v okviru katerega se upošteva dobiček, namreč glede na cilj redistribucije, ki mu je sledil madžarski zakonodajalec z uvedbo davka na oglaševanje, ni bila nedosledna. Sodišče je v zvezi s tem poudarilo, da je v konkretnem primeru merilo neobstoja knjiženega dobička v poslovnem letu pred začetkom veljavnosti tega davka objektivno, saj imajo podjetja, ki so upravičena do prehodnega mehanizma delne odbitnosti izgub, s tega vidika manjšo prispevno sposobnost kot druga.

Iz teg razlogov je **Sodišče pritožbi Komisije zoper izpodbijani sodbi v celoti zavrnilo**.

OBVESTILO: Pri Sodišču je mogoče zoper sodbo ali sklep Splošnega sodišča vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja. Pritožba načeloma nima odločilnega učinka. Če je dopustna in utemeljena, Sodišče razveljavi odločitev Splošnega sodišča. Če stanje postopka to dovoljuje, lahko Sodišče samo dokončno odloči o zadevi. Sicer vrne zadevo v razsojanje Splošnemu sodišču, to pa je vezano na odločitev, ki jo je Sodišče sprejelo v okviru pritožbe.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

Celotno besedilo sodb ([C-562/19 P](#) in [C-596/19 P](#)) je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106